Eduskunnan verojaosto 13.4.2016

VEROTUSMENETTELY

HE 29/2016

Johtava asiantuntija Markku Ojala, TAL

Taloushallintoliitto

Yleiset kommentit

- Tarpeet oma-aloitteisten verojen verotusmenettelymuutoksille lähtenet erityisesti Verohallinnon tietojärjestelmäuudistuksesta
- Eräitä positiivisia muutoksia myös yrityksille
  - Virheen oikaiseminen seuraavaan/seuraaviin veroilmoituksiin (kts. jäljempänä)
  - Annetun ilmoituksen oikaiseminen ilman sanktiota (kts. jäljempänä)
  - Menettelyjen yhtenäistäminen eri verolajien osalta
    - Sisältää kuitenkin paljon erilaista sanktiointia – myöhästymismaksu, laiminlyöntimaksu, veronkorotus

Taloushallintoliitto

Vähäiset virheet

- Puolet kaikista (108 000 kpl) oikaistuista virheistä on alle 500 euron suuruisia
- Lakiehdotus:
  - aiemmalle kuukaudelle kohdistuva virhe (+/-) oikaistavissa seuraavassa/seuraavissa ilmoituksissa
  - Verohallinto määrittää vähäisen virheen rajan
  - raja asettunee aluksi 500 euroon
    - Suuremmat virheet oikaistava oikealle kuukaudelle ja tilikaudelle

Taloushallintoliitto

Vähäiset virheet

- Arviointia:
  - suurille yrityksille raja saattaa olla merkityksetön
    - Virheitä ei voida oikaista seuraavaan/seuraaviin ilmoituksiin
  - mikroyrityksillekin 500 euron raja olisi hyvin matala
    - Tarkoittaa veron perusteena 2 000 euroa 24 % yleisellä verokannalla
    - 700 000 euron liikevaihdosta **0,29 %** ja syystemaattisten virheiden osalta (2000 x 12 kk) **3,4 %**
    - 300 000 euron liikevaihdosta **0,67 %** ja systemaattisten virheiden osalta (2000 x 12 kk) **8 %**

(Mikroyritys: liikevaihto 700 000, tase 350 000, palveluksessa 10 hlöä. Yrityksistämme on mikroyrityksiä 77 – 85 %. Kts. HE 89/2015 s. 20)

Taloushallintoliitto

Vähäiset virheet

- TAL-kanta:
  - Epäolennaiset virheet pitäisi voida oikaista kuluvalta tilikaudelta annettavissa veroilmoituksissa
  - Oikaisu tehtäisiin näin yhtenäisesti kirjanpidossa ja verotuksessa
  - Vähäisen virheen raja – esim. merkitys suhteessa liikevaihtoon ja euromääräinen yläraja eri yrityskokoluokille (mikrot, pienet, suuret – määritelmät kirjanpitolaista)

Taloushallintoliitto

Virheiden oikaisumenettelystä

- Verohallinto antaa tarkemmat määräykset vihreiden korjausmenettelystä
  - Palataan ennen verotilijärjestelmää käytössä olleeseen menettelyyn – kaikki ilmoitustiedot korjausilmoituksella
- TAL-kanta:
  - Näemme menettelymuutoksen positiivisena
  - Toivomme, että menettelymuutokset toteutetaan pitkäjänteisesti
    - Esim. korjausmenettelystä toiseen aiheuttaa aina järjestelmämuutoksia

Taloushallintoliitto

Myöhästymismaksu

- Lakiehdotus:
  - Verovelvollinen voisi 45 päivän ajan ilmoituksesta korjata siinä olevan virheen ilman myöhästymismaksua
- TAL-kanta:
  - Ehdotus vie lainsäädäntöä oikeaan suuntaan ja on kannatettava
    - On parempi kannustaa virheiden korjaamiseen kuin sanktioida niitä
  - Tilikauden viimeisen kuukauden osalta voisi olla vielä lisäjoustoa
    - Esim. arvonlisäverotuksessa lasku-/maksuperusteesta suoriteperusteeseen siirtyminen, luottotappioiden yms. kirjaaminen. Oikea ilmoittaminen edellyttää, että lähes tilinpäätöstasoinen kirjanpito on valmiina tilikautta seuraavan tammikuun aikana.

Taloushallintoliitto

Veronkorotus on rangaistus

- Lakiehdotus: veronkorotus 10 %
  - Ilmeinen piittaamattomuus lain velvoitteista 15 – 50 %
  - Alennettuna 3 %
    - Tulkinnanvarainen tai epäselvä asia
    - Muusta erityisestä syystä kohtuuton (tahaton virhe veron jaksottamisessa tai muu tahaton virhe)
  - Ei veronkorotusta
    - vähäinen laiminlyönti tai pätevä syy
    - ns. luottamuksensuojatilanteessa (6 § 2 mom.). Tulkinnanvarainen tai epäselvä asia ja noudattanut Verohallinnon ohjeistusta

Taloushallintoliitto

Veronkorotus on rangaistus

- Arviointia:
  - Veronkorotus määrätään - aina -
    - Tahattomissa virheissä, jos euromäärä on merkittävä
    - Tulkintavirheissä, jos euromäärä on merkittävä (eikä kyse ole ns. luottamuksensuojatilanteesta, jossa on jo Verohallinnon ohjeistusta)
  - Verohallinnolla on tarve objektiivisille kriteereille
    - Tahallisuusarviointi tulee kuitenkin tehdä – ilmeinen piittaamattomuus ja korotettu seuraamus (15 – 50 %) – seuraamuslinjan valinta veronkorotus vai rikosprosessi (kaksoisrangaistavuuden kielto)
    - Virheen tahattomuus ei poista moitittavuutta/rangaistavuutta – ei ole yleisen oikeustajun mukaista

Taloushallintoliitto

Veronkorotus on rangaistus

- TAL-kanta:
  - Objektiiviset tunnusmerkit eivät tuo parasta oikeusturvaa
    (veronkorotuksen määrääminen aina, jos virhe tai puute on vähäistä suurempi)
    - Tahattomista virheistä ei pitäisi rangaista – eikä aidosti tulkinnanvaraisissa verokysymyksissä
    - Laissa pitäisi olla säännökset, joiden perusteella veronkorotus voidaan jättää määräämättä kokonaan

Taloushallintoliitto

Veronkorotuksesta tuloverotuksessa

- Lakiehdotus:
  - Verotusmenettelylakia ehdotetaan muutettavaksi veronkorotuksen osalta
    - Ainoastaan siten, että veronkorotus voidaan poistaa ns. luottamuksensuojatilanteissa
      - Tilanteissa, joissa verovelvollinen on vilpittömässä mielessä noudattanut Verohallinnon ohjeistusta/käytäntöä
      - Yhtenäinen sääntely verotusmenettelylain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain säännösten välillä

Taloushallintoliitto

Veronkorotus tuloverotuksessa

- TAL-kanta:
  - Tuloverotuksen veronkorotussääntelyä olisi muutettava kattavammin
    - Enimmäisrangaistusta alennettava (nyt 150 % verosta yhteisöillä)
    - Lakiin nimenomaiset säännökset/viittaus rikoslakiin veronkorotusten määräämisen perusteista, veronkorotuksen alentamisesta ja määräämättä jättämisestä
    - Oikeustieteen prof. (emeritus) Asko Lehtonen laatinut kattavan selvityksen sääntelytarpeista https://taloushallintoliitto.fi/ajankohtaista/yritysten-verorangaistuksia-kohtuullistettava-15012016

Taloushallintoliitto

Puh. 09 6850 5734
markku.ojala@taloushallintoliitto.fi
www.taloushallintoliitto.fi

Taloushallintoliitto